

Namazdan sonra tesbihat

“Namazdan sonra tesbîhât yapmanın hükmü ve mânâsı nedir?”

Namazı gerek cemaatle kılalım, gerekse tek başımıza kılalım fark etmez; namazdan sonra tesbîhat yapmak Sünnet-i Seniyyedir. Tesbîhât cemaatle birlikte yapılabileceği gibi, ferdî olarak da yapılabilir.

Cenâb-ı Hakkı zikretmek, noksanlıklardan yüce tutmak ve şükretmek namazın özüdür. Tesbîhâta otuz üçer defa tekrar edilen “Sübhanallah”, “Elhamdülillah”, “Allâhu ekber” ve “Lâ ilâhe illâllah” mübârek kelimeleri namazın çekirdekleri hükmündedir. Bu kudsî çekirdeklerin namazın içinde de yer alışı, tesbîhât kelimelerinin ibâdete ne kadar münâsip olduğunu ve mânevî hayatımız için ne büyük önemi bulunduğunu anlatır.¹

Muâviye bin Hakem es-Selemî (ra) anlatır: Resûlullah (asm), “Bizim namazımız tesbîh, tekbîr ve Kur’ân tilâvetinden ibârettir; onda dünya kelâmı konuşulmaz!” buyurdu.²

Muhâcirlerden bazı fakîr Sahabîler bir gün Allah Resûlüne (asm) şöyle dediler: “Ya Resûlallah! Mal sahipleri yüksek derecelere eriştiler. Bizimle beraber namaz kılıyorlar, oruç tutuyorlar! Bizden ayrı bir de mallarıyla haccediyorlar, umre yapıyorlar, köle âzât ediyorlar, sadaka veriyorlar!”

Allah’ın Resûlü (asm): “Ben size bir şey öğreteyim mi? Onun sayesinde sizi geçenlere yetişir, sizden sonrakileri de geçersiniz. Hem böylece, sizin yaptığınızı yapanların dışında hiç kimse sizden daha fazîletli olmaz!” buyurdu.

Büyük bir müjdeydi. Ashab-ı Kirâm (ra): “Buyurunuz yâ Resûlallah; öğretiniz!” dedi. Resûl-ü Ekrem Efendimiz (asm): “Her namazın ardından otuz üçer defa Sübhânallah, Elhamdülillâh ve Allahu ekber dersiniz. Sonra da “Lâ ilâhe illallahü vahdehû lâ şerîke leh. Lehü’l-Mülkü ve lehü’l-Hamdü ve hüve alâ külli şey’in kadîr” dersiniz; deniz köpüğü kadar bile olsa günahlarınız bağışlanır!” buyurdu.³

Bedüzzaman Hazretleri, namazdan sonra okunması sünnet olan tesbih, tazim, tehlil, zikir ve salavât ifâdelerinin, her türlü şerlerden Allah’a sığınma ve Allah’ın isimlerini zikretme duâlarının “velâyet-i Ahmediyenin evradı” olduğunu, yani Hazret-i Peygamberin (asm) yolu ve Sünneti bulunduğunu kaydeder.⁴

Kamet ile farz namaz arasında “vesîle duâsı” yapmak sünnettir. Vesîle duâsını ezanı okuyanın ve dinleyeninin hemen; kameti okuyanın ve dinleyeninin de yine hemen namazdan önce ellerini kaldırarak yapmaları sünnettir.

Sabah ve akşam namazlarından sonra kabir azabından, şeytan, nefis, dünya ve deccal şerrinden ve fitnesinden, Cehennem azabından ve sâir fitne ve kötülüklerden Allah'a sığınmak için okunan "istiâze" duâsı sünnettir. Buna ilâveten okunan zikir, salâvat ve duâlar sünnettir. Cenâb-ı Hak'tan mağfiret ve merhamet istemek; bunu yalnızca nefsimiz için değil, üzerimizde hakkı bulunan hoca ve üstadlarımız için, anne ve babamız için, talebe arkadaşlarımız için ve tüm ehl-i îman için istemek sünnettir. Peygamberimiz Hz. Muhammed (asm) için milyon kere salât u selâmda bulunmak; âl ve ashabına (ra) selam ve tebrik göndermek; ve bütün bunları yaparken sınırlı sayıları aşmak, sınırsızlık ve sonsuzluk belirten "ağaçların yaprakları kadar, denizlerin dalgaları adedince, yağmurların damlaları sayısınca" ifâdeleri ile salât, selâm ve bereket duâmızı çoğaltmak Sünnet-i Seniyye'dendir. Cennete girmeyi istemek Sünnet-i Seniyye'dendir.

Tesbih ve zikirlerle ilgili Peygamber Efendimiz'in (asm) müjde dolu haberlerinden bir kaçı şöyledir:

*Abdullah bin Amr (ra) demiştir ki: "Resûlullah (asm) şöyle buyurdu: "Dünyada hiç kimse yoktur ki, 'Lâ ilâhe illallahü vallahü ekber. Velâ havle velâ kuvvete illâ billâh' desin de, denizin köpüğü kadar da olsa günahları kendisinden kaldırılmasın."5

*Ebû Mûsâ el-Eş'ârî (ra) anlatmıştır: Peygamber Efendimiz'le (asm) birlikte bir gazada idik. Döndüğümüz vakit Medîne'yi gördüğümüzde Müslümanlar seslerini yükselterek tekbir getirmeye başladılar. Bunun üzerine Resûlullah (asm): "Sizin Rabb'iniz sağır değil! Hazır olmayan biri de değil! O sizin aranızda, develerinizin başları arasındadır. Yâ Abdullah bin Kays! Cennet hazinelerinden bir hazineyi sana öğreteyim mi? 'Lâ havle velâ kuvvete illâ billah!'tır."6

*İbn-i Mes'ût (ra) haber vermiştir ki: Resûl-i Ekrem Efendimiz (asm) şöyle buyurdu: "Mîrâca çıkarıldığım gece İbrâhim'le (as) karşılaştım. Bana, "Yâ Muhammed!" dedi. "Benden ümmetine selam söyle ve onlara bildir ki, Cennetin toprağı güzeldir, suyu tatlıdır! Cennette ağaçlarla dolu ovalar vardır. Bunların dikili ağaçları 'Sübhânallahi velhamdülillâhi velâ ilâhe illallahü vallâhü ekber'dir."7

*Ebû Zerr (ra) anlatır ki: Resûlullah Efendimiz (asm) buyurdu ki: "Her kim, sabah namazından sonra diz çökmüş olarak, konuşmadan önce on defa "Lâ ilâhe illallahü vahdehû lâ şerîke lehü. Lehü'l-mülkü ve lehü'l-hamdü yuhyî ve yümîtü ve hüve alâ külli şey'in kadîr." derse kendisine onlarca sevap yazılır, on günahı silinir, on derece yükseltilir, o günün tamamında her şerden emin ve emniyette olur, Şeytan'dan korunur ve o gün hiçbir günah ona ulaşarak amelini iptal etmez!"8

*Ma'kıl bin Yesâr (ra) der ki: Resûlullah (asm) şöyle buyurdu: "Kim sabah kalktığında

(namazdan sonra) üç defa ‘Eûzü billâhi’s-Semî’ıl-Alîmi mineşşeytânirracîm” der ve Haşir sûresinin sonundan üç âyet okursa, Allah o kimseye, o gün akşama kadar duâ ve istiğfâr etsinler diye yetmiş bin melek vazîfelendirir, o gün ölürse şehîd olarak ölür. Kim geceye girerken okursa aynı dereceye ulaşır.”9

Cenab-ı Rabb-i Rahîm, ehl-i îmân üzerinden feyiz ve bereketini eksik etmesin. Âmin.

Dipnot:

- 1- Bedüzzaman, Sözler, S.45;
- 2- Nesâî, Kitab’us-Sehiv, 20;
- 3- Müslim, Mesâcid, 142;
- 4- Kastamonu Lâhikası, S.72-73;
- 5- Tirmizî, Daavât, 58;
- 6- Tirmizî, Daavât, 58;
- 7- Tirmizî, Daavât, 59;
- 8- Tirmizî, Daavât, 63;
- 9- Taç, 4/44